

Kingdom of the Netherlands

Індекс євроінтеграційного економічного поступу (ІЄЕП) України в 2014-2019 рр. та місце Івано-Франківської області в загальноукраїнському рейтингу

Вербовська Леся Степанівна,
к.е.н., доцент кафедри МіА ІФНТУНГ
ГЦ «Ділові ініціативи»

Мета Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у регіональному вимірі: сприяння модернізації економіки областей України за рахунок нарощування обсягів торгівлі з ЄС; посилення привабливості регіонів для іноземних і внутрішніх інвестицій для подальшого виробництва продукції на експорт до ЄС та на інші ринки світу, реформування регулювання економіки на регіональному рівні відповідно до передової європейської практики

Порядок денний асоціації

План заходів

Системні економічні реформи

**Розд. II. ПДА “ПРИНЦИПИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА РЕСУРСИ
ДЛЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ”**

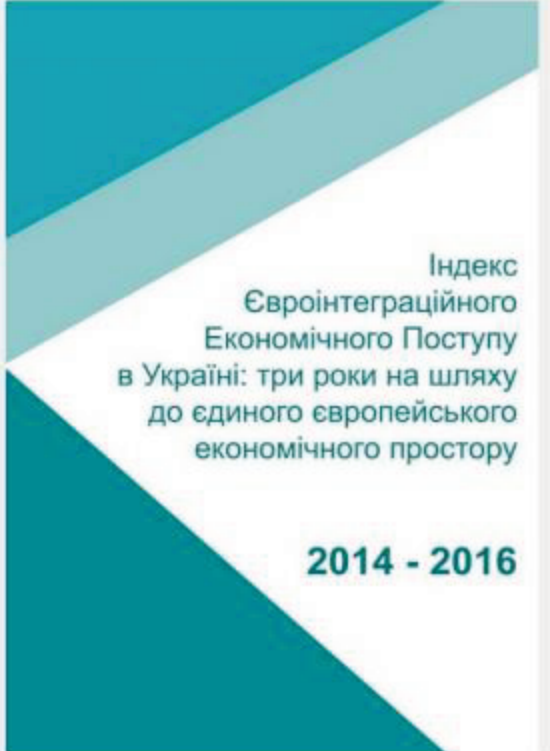
“Цей Порядок денний асоціації є основним механізмом моніторингу та оцінювання прогресу України у виконанні Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також моніторингу та оцінювання досягнень всіх цілей політичної асоціації та економічної інтеграції в цілому, особливо що стосується досягнень України у гарантуванні поваги до спільних цінностей та прогресу у досягненні відповідності з ЄС у політичній, економічній та правовій сферах”

The cover of the 2015 report features a light cream background with several overlapping, angular shapes in various shades of blue. The title is centered in yellow text.

**ІНДЕКС
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО
ПОСТУПУ В УКРАЇНІ**

2015

The cover of the 2014-2016 report has a white background with large, overlapping triangular shapes in teal and light blue. The title is centered in dark teal text.

Індекс
Євроінтеграційного
Економічного Поступу
в Україні: три роки на шляху
до єдиного європейського
економічного простору

2014 - 2016

Методика дослідження

Індекс євроінтеграційного поступу (ІЄП) відображає перебіг двох відносно відокремлених та водночас взаємопов'язаних процесів:

1. Поглиблення торговельно-економічних зв'язків регіонів України з ЄС розраховується на основі агрегування одиничних показників, котрі відображають досягнення першочергових завдань торговельно-економічної інтеграції з ЄС.
2. Покращення інституційного середовища для імплементації реформ, передбачених Розділом IV Угоди про асоціацію “Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею”, у регіонах України.

Торговельно-економічним відносинам як ключовій складовій економічної інтеграції присвячена основна частина Угоди про асоціацію у форматі ПВЗВТ. Її зміст формують положення, спрямовані на вирішення питань, критично важливих для розвитку економічного співробітництва України та країн ЄС, включаючи лібералізацію торговельно-економічних відносин та сприяння удосконаленню відповідної інституційної структури.

Свідченням успішного впровадження положень УА/ПВЗВТ у національній економіці є не лише відкриття доступу до ринку ЄС, але і його освоєння вітчизняними підприємствами за рахунок стимулювання глибоких зрушень у вітчизняному бізнес-середовищі, підвищення конкурентоспроможності та ефективності українських суб'єктів підприємницької діяльності, якості та безпечності їх продукції, зростання обсягу іноземних інвестицій, передусім з ЄС.

Для виявлення інших компонент інституційної підтримки на рівні областей було вирішено проаналізувати на предмет наявності в них елементів, що стосуються економічних процесів євроінтеграційного змісту, наступних документів:

- 1) стратегій регіонального розвитку як планових документів найвищого рівня в регіонах;
- 2) планів заходів з їх реалізації як документів, що розкривають інформацію щодо перетворення поставлених стратегічних цілей в програми і проєкти з визначеними засобами реалізації, відповідальністю і часовими рамками впровадження;
- 3) річних звітів щодо виконання планів заходів та стратегій регіонального розвитку як документів, що відображають фактичні результати виконання програм та проєктів регіонального розвитку;
- 4) обласних цільових планових документів (стратегій та програм соціального-економічного розвитку, підтримки малого та середнього підприємництва, розвитку інвестиційної, зовнішньоекономічної та виставково-ярмаркової діяльності тощо) як спеціальних документів регіонального планування в економічній сфері;
- 5) річних звітів щодо виконання заходів цільових планових документів.

На основі аналізу вищезгаданих документів експертами проєкту було визначено два комплексних показники:

- 1) рівень стратегічної підтримки економічних процесів євроінтеграції;
- 2) рівень цільової підтримки економічних процесів євроінтеграції.

Для нормалізації показників у складі СТЕЗ та СІП було обрано метод Min-Max, котрий дозволяє уникнути спотворюючого впливу екстремально великих значень і приводить всі дані до одного діапазону в межах від 0 до 1. ІЄП – це інтегральний показник, що розраховується методом середнього арифметичного зваженого з двох субіндексів: СТЕЗ та СІП.

ІНДЕКС ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПОСТУПУ УКРАЇНИ

Протягом 2014–2019 р. у динаміці середнього значення ІЄП у регіонах України можна виділити **три періоди**:

1) **період застою** у 2014-2015 рр., коли значення ІЄП залишалися майже незмінними і коливалися на рівні 0,3. Така ситуація склалася через негативну динаміку “інституційної” складової інтегрального показника. До 2017 році його значення щороку знижувалося на 18%. Натомість Субіндекс торговельно-економічних зв'язків стабільно зростав кожного року у середньому на 5%.

2) **період позитивної динаміки** 2016-2018 рр. Попри незначний спад у 2017 р. торговельно-економічного субіндексу, його стрімке зростання у 2018 р. на фоні стабільного поліпшення інституційної складової (у середньому 20% щорічно) дозволило досягнути найвищого за досліджуваний період рівня ІЄП (0,353) у 2018 р.

3) **повернення на негативний вектор** динаміки. У 2019 р. порівняно з 2018 р. середнє значення ІЄП скоротилося на 7% і становило 0,331. Зміни на гірше відбулися за обома субіндексами, але якщо для торговельно-економічної складової зниження сягнуло тільки 3%, то для складової інституційної підтримки цілих 14%.

За характером динаміки ІСЄП області можна поділити на три групи:

- 1) регіони, що демонстрували **збільшення** Індексу та істотно зміцнили свої позиції у загальнодержавному рейтингу: Волинська, Житомирська, Запорізька, Сумська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська;
- 2) регіони, чий Індекс зростав / знижувався, але **загальні позиції залишилися майже незмінними** на фоні інших, успішніших / менш успішних областей: Вінницька, Донецька, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Миколаївська, Черкаська;
- 3) регіони, в яких **зниження значення ІСЄП** призвело до помітної втрати позицій у рейтингу: Дніпропетровська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Харківська.

2014

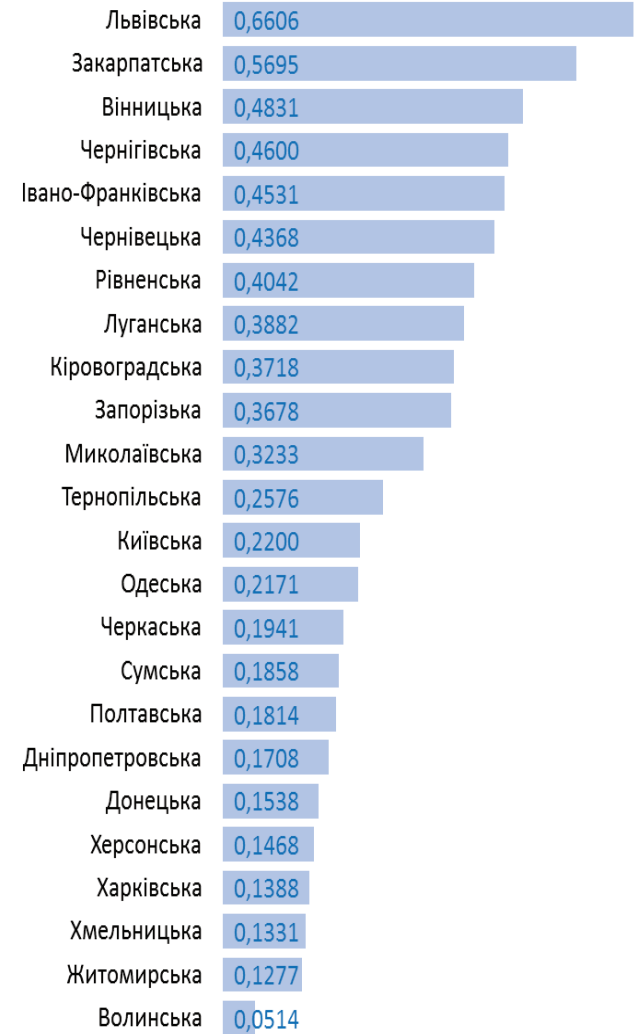
ІЄП

С_{ТЕЗ}

С_{ІПЕР}

2019

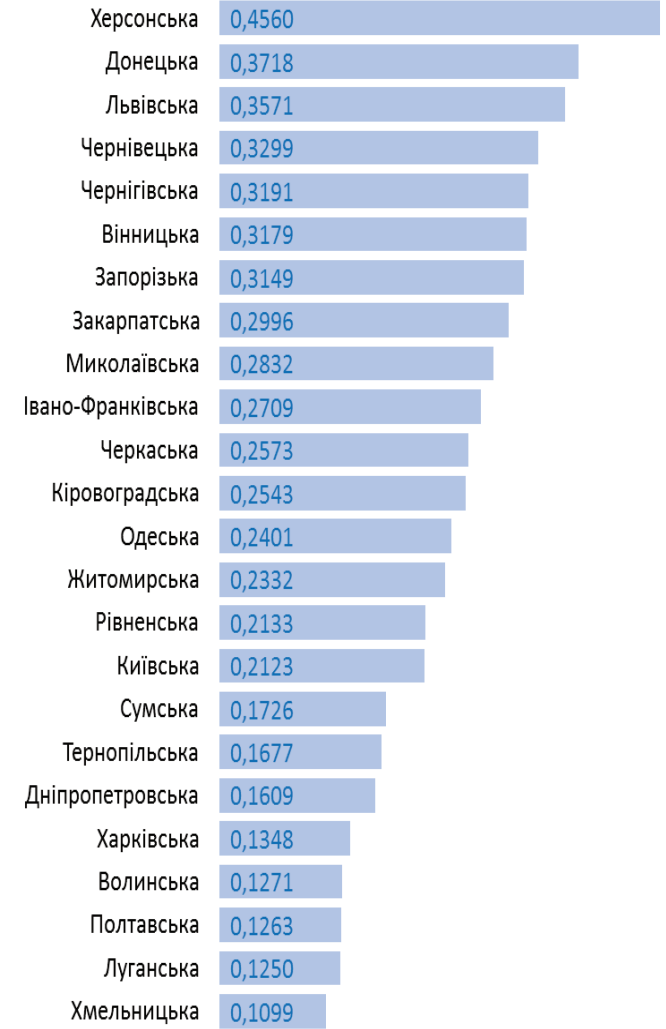
ІЄП

С_{ТЕЗ}

С_{ІПЕР}

Глибина торговельно-економічних зв'язків

У 2019 р. порівняно з 2014 р. кількість областей, для яких ринок ЄС став основним ринком збуту товарів зросла удвічі (з 5 до 10).

У середньому відношення зовнішньоторговельного обороту з ЄС до ВРП у цінах попереднього року збільшилося на чверть (з 0,27 до 0,34).

Середнє значення базового індикатора виробничої кооперації – індексу внутрішньогалузевої торгівлі – в регіонах протягом 2014-2019 рр. коливалося на рівні 0,36-0,38. Переважна частка в товарному експорті областей була незмінно представлена сировинними та низькотехнологічними групами.

У плані позитивної інвестиційної динаміки 2019 р. був найбільш вдалим – відтік прямих інвестицій з ЄС спостерігався тільки в 5 регіонах.

Якщо у 2014 р. середній показник переказів коштів фізичних осіб з ЄС становив 0,47%, у 2015 р. його значення зросло до 2,76% та зберігалось на рівні вище 2% протягом наступних років.

Інституційна підтримка

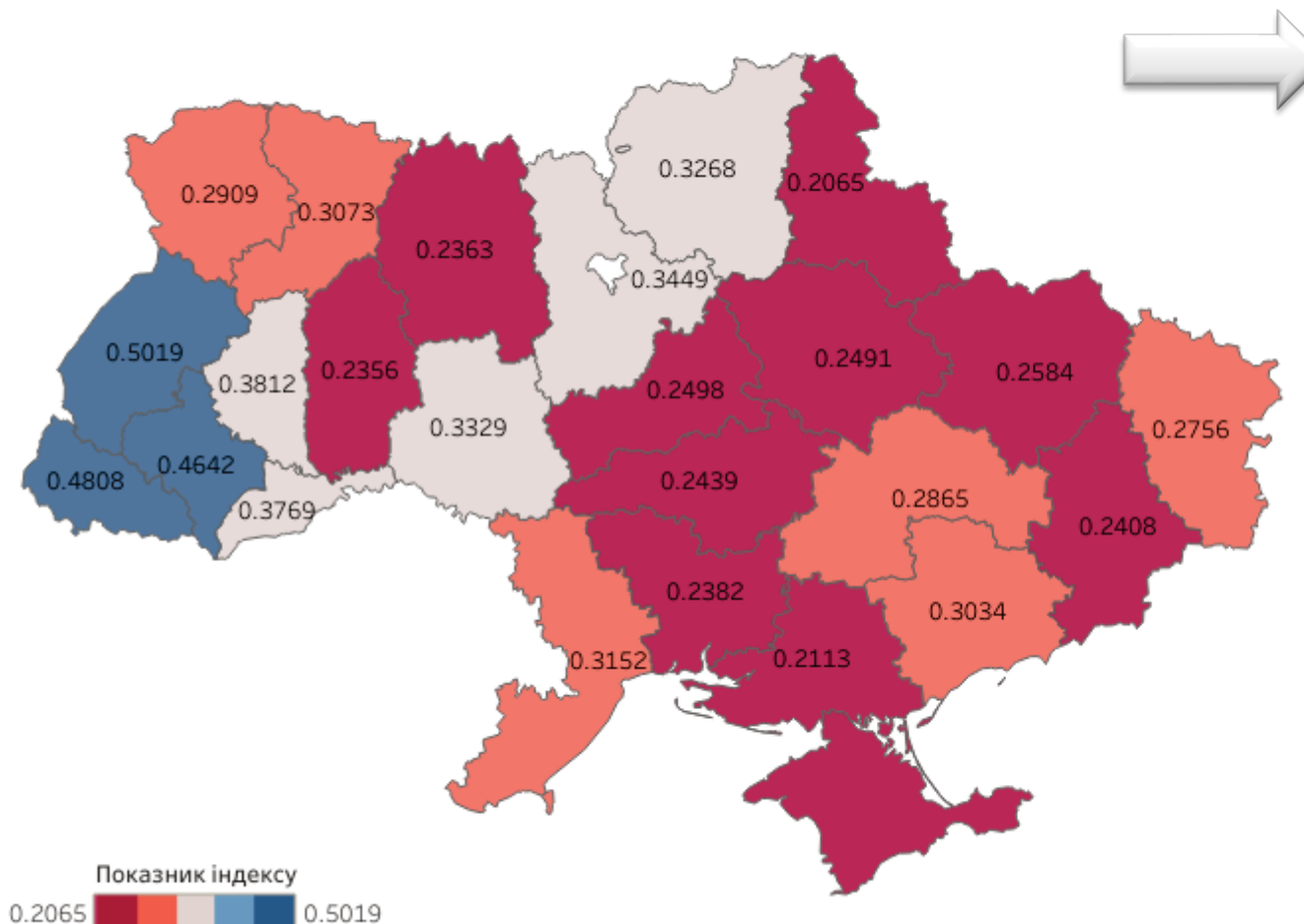
Починаючи з 2015 р., коли в регіонах почалося застосування нових підходів до стратегічного планування розвитку, вектор європейської інтеграції було в тій чи іншій мірі враховано при складанні стратегій регіонального розвитку, плануванні заходів щодо їх реалізації, включаючи фінансове забезпечення.

Якщо у 2014 р. на євроінтеграційний вектор припадало у середньому 4% заходів цільових програм, то у 2019 р. – вже 10%.

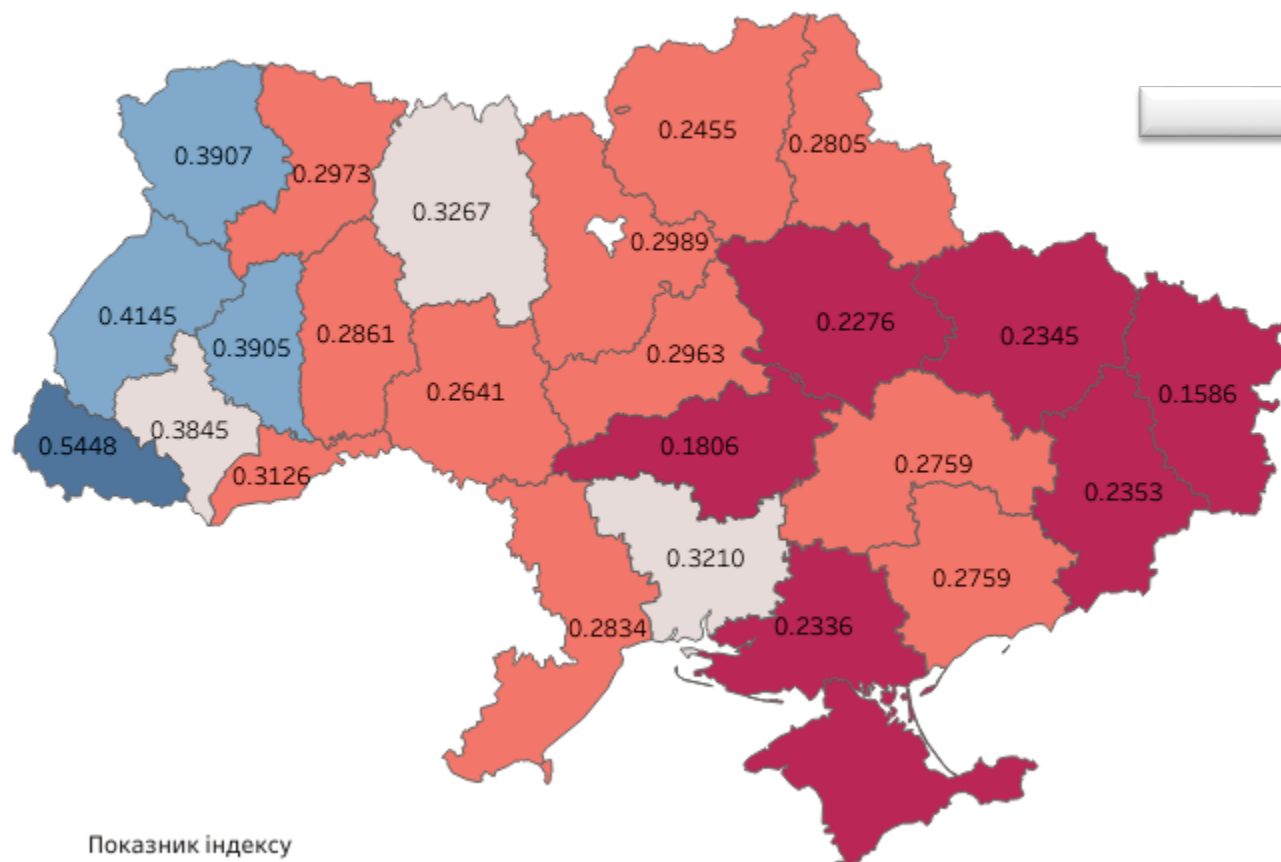
Попри зростання значущості торговельно-економічних та інвестиційних відносин з ЄС, а також продовження реформ, передбачених Угодою про асоціацію, на офіційних сайтах ОДА відповідна інформація подається недостатньо систематично, часто не охоплює важливі для експортерів та інвесторів аспекти.

Середнє значення показника “Кількість проєктів в рамках Європейського інструменту сусідства та інших доступних Україні програм ЄС, що реалізуються в регіоні відносно чисельності населення регіону” залишилося майже незмінним порівняно з 2014 р. і становило близько 0,1 проєктів на 100 тис. населення.

Середнє значення фінансування розвитку регіону коштом ЄС знизилося з 20 тис. євро до 13 тис. євро на 100 тис. населення.

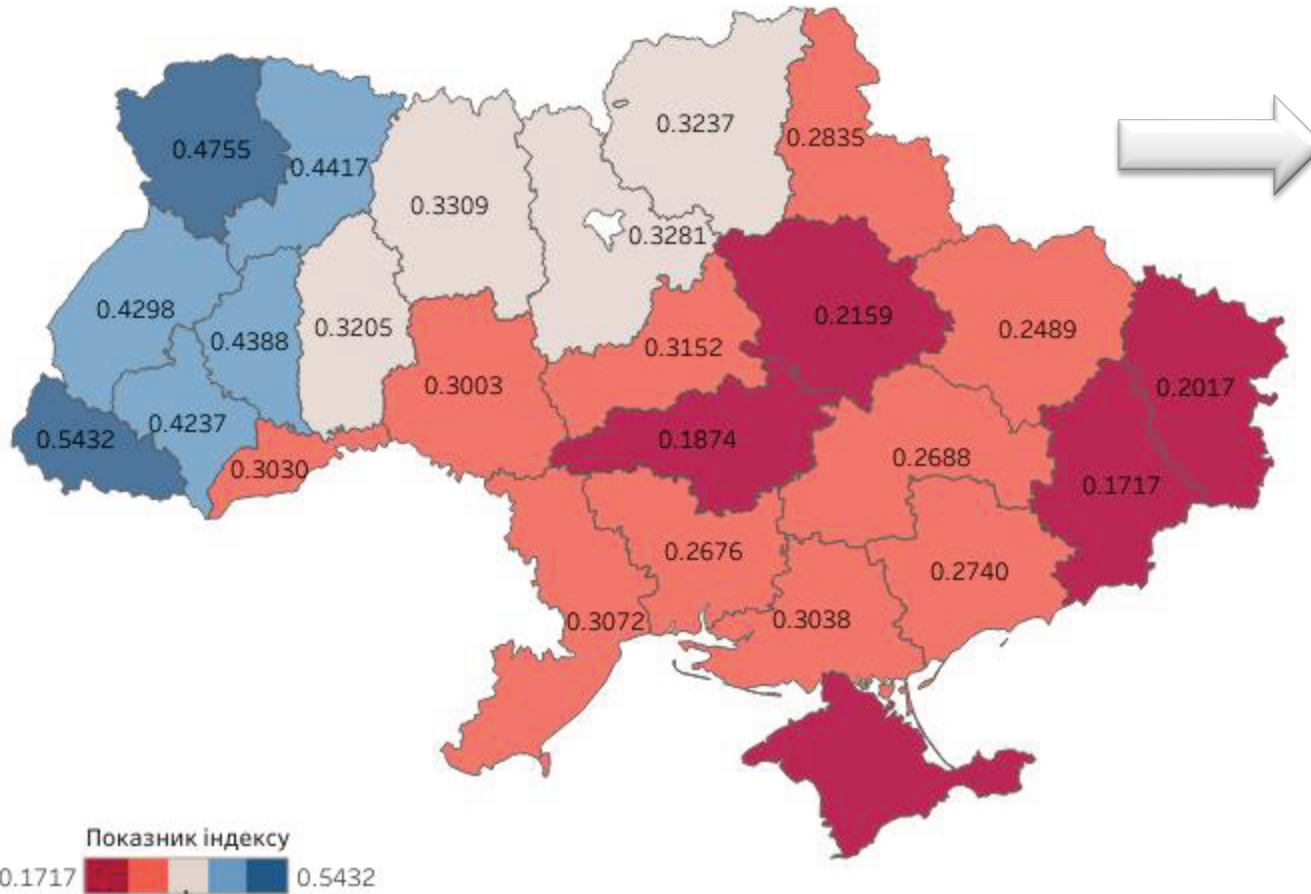
1	Львівська	0.5019
2	Закарпатська	0.4808
3	Івано-Франківська	0.4642
4	Тернопільська	0.3812
5	Чернівецька	0.3769
6	Київська	0.3449
7	Вінницька	0.3329
8	Чернігівська	0.3268
9	Одеська	0.3152
10	Рівненська	0.3073
11	Запорізька	0.3034
12	Волинська	0.2909
13	Дніпропетровська	0.2865
14	Луганська	0.2756
15	Харківська	0.2584
16	Черкаська	0.2498
17	Полтавська	0.2491
18	Кіровоградська	0.2439
19	Донецька	0.2408
20	Миколаївська	0.2382
21	Житомирська	0.2363
22	Хмельницька	0.2356
23	Херсонська	0.2113
24	Сумська	0.2065

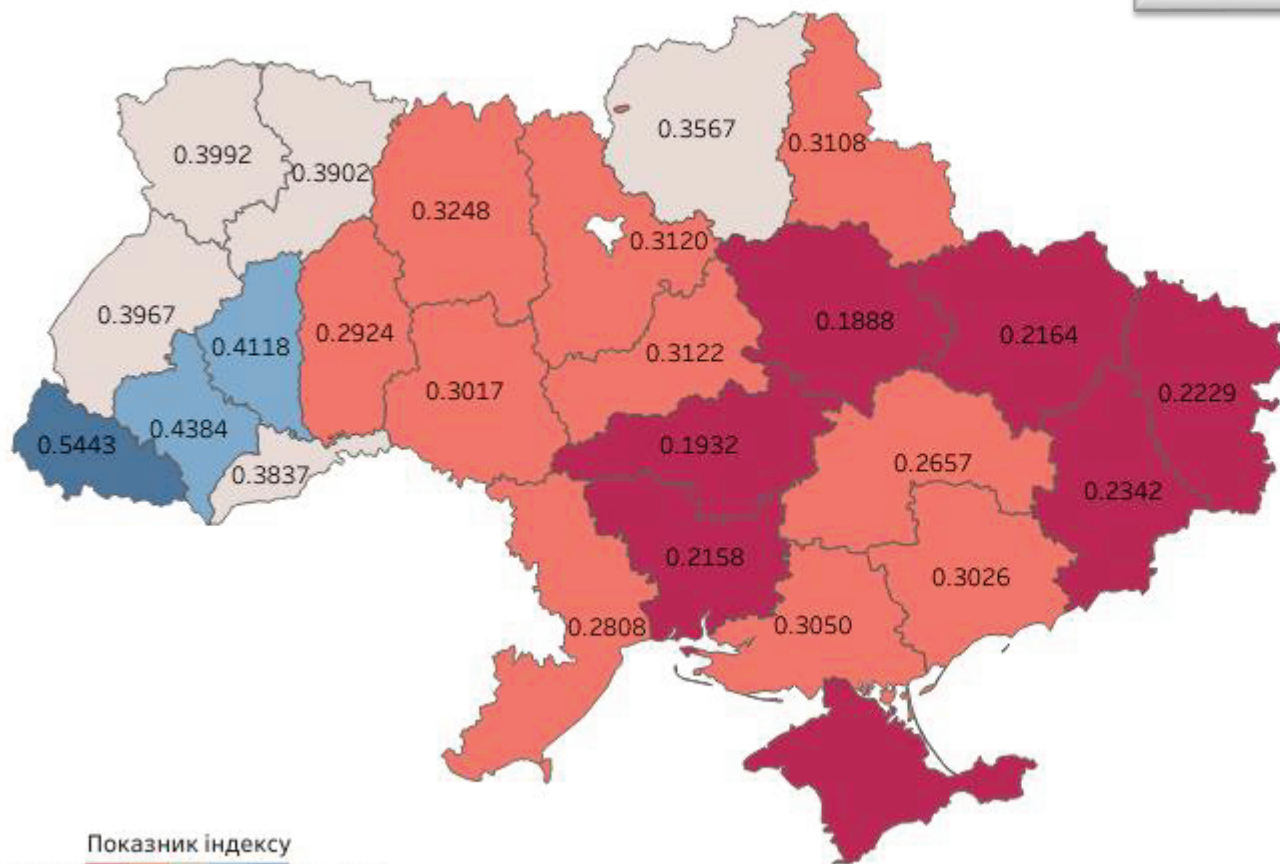
1	Закарпатська	0.5448
2	Львівська	0.4145
3	Волинська	0.3907
4	Тернопільська	0.3905
5	Івано-Франківська	0.3845
6	Житомирська	0.3267
7	Миколаївська	0.3210
8	Чернівецька	0.3126
9	Київська	0.2989
10	Рівненська	0.2973
11	Черкаська	0.2963
12	Хмельницька	0.2861
13	Одеська	0.2834
14	Сумська	0.2805
15	Запорізька	0.2759
16	Дніпропетровська	0.2759
17	Вінницька	0.2641
18	Чернігівська	0.2455
19	Донецька	0.2353
20	Харківська	0.2345
21	Херсонська	0.2336
22	Полтавська	0.2276
23	Кіровоградська	0.1806
24	Луганська	0.1586

ІЄП - 2016

Рейтинг

1	Закарпатська	0.5432
2	Волинська	0.4755
3	Рівненська	0.4417
4	Тернопільська	0.4388
5	Львівська	0.4298
6	Івано-Франківська	0.4237
7	Житомирська	0.3309
8	Київська	0.3281
9	Чернігівська	0.3237
10	Хмельницька	0.3205
11	Черкаська	0.3152
12	Одеська	0.3072
13	Херсонська	0.3038
14	Чернівецька	0.3030
15	Вінницька	0.3003
16	Сумська	0.2835
17	Запорізька	0.2740
18	Дніпропетровська	0.2688
19	Миколаївська	0.2676
20	Харківська	0.2489
21	Полтавська	0.2159
22	Луганська	0.2017
23	Кіровоградська	0.1874
24	Донецька	0.1717

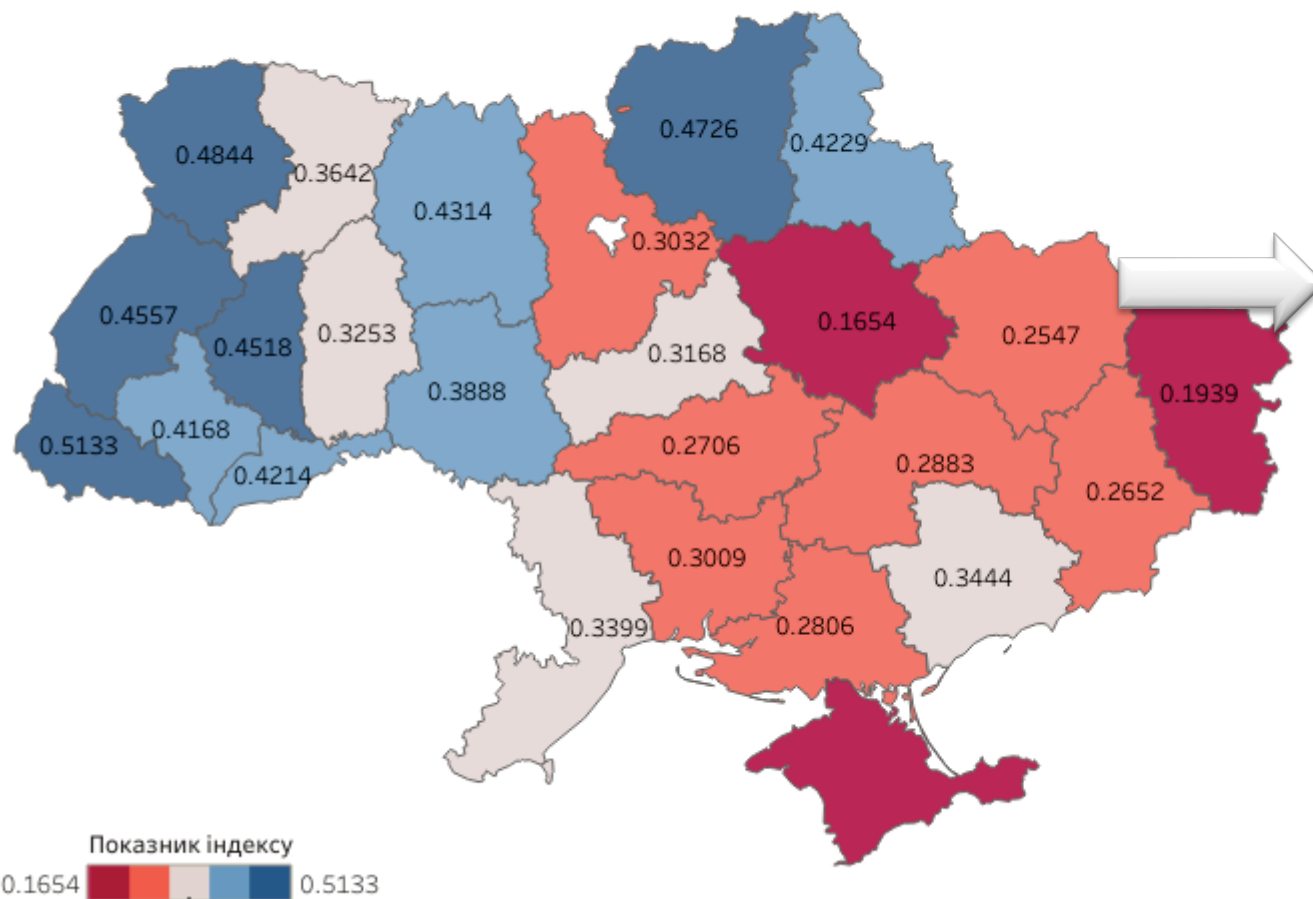

Показник індексу
0.1888 0.5443

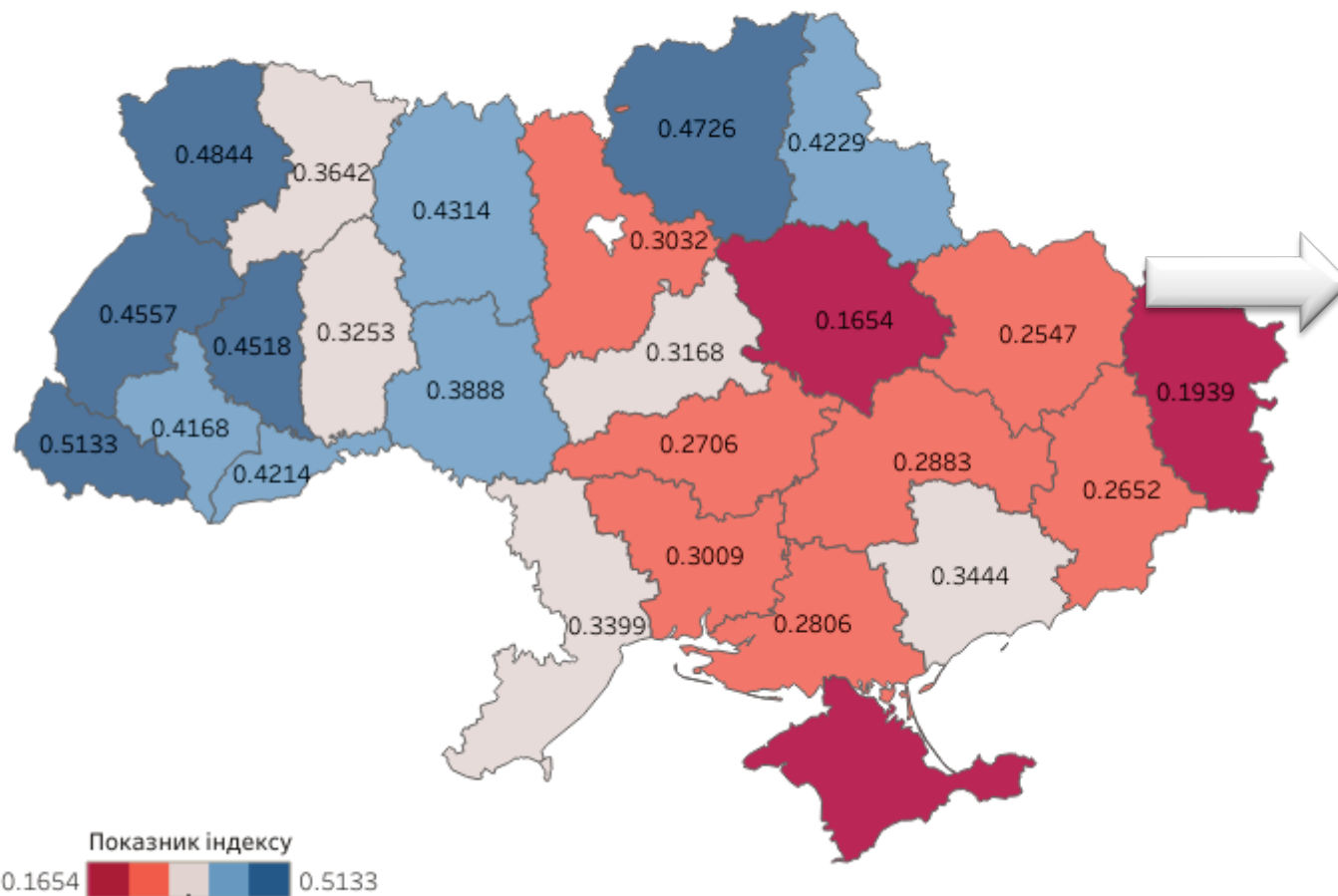
1	Закарпатська	0.5443
2	Івано-Франківська	0.4384
3	Тернопільська	0.4118
4	Волинська	0.3992
5	Львівська	0.3967
6	Рівненська	0.3902
7	Чернівецька	0.3837
8	Чернігівська	0.3567
9	Житомирська	0.3248
10	Черкаська	0.3122
11	Київська	0.3120
12	Сумська	0.3108
13	Херсонська	0.3050
14	Запорізька	0.3026
15	Вінницька	0.3017
16	Хмельницька	0.2924
17	Одеська	0.2808
18	Дніпропетровська	0.2657
19	Донецька	0.2342
20	Луганська	0.2229
21	Харківська	0.2164
22	Миколаївська	0.2158
23	Кіровоградська	0.1932
24	Полтавська	0.1888

ІЄП - 2018

Рейтинг

1	Закарпатська	0.5133
2	Волинська	0.4844
3	Чернігівська	0.4726
4	Львівська	0.4557
5	Тернопільська	0.4518
6	Житомирська	0.4314
7	Сумська	0.4229
8	Чернівецька	0.4214
9	Івано-Франківська	0.4168
10	Вінницька	0.3888
11	Рівненська	0.3642
12	Запорізька	0.3444
13	Одеська	0.3399
14	Хмельницька	0.3253
15	Черкаська	0.3168
16	Київська	0.3032
17	Миколаївська	0.3009
18	Дніпропетровська	0.2883
19	Херсонська	0.2806
20	Кіровоградська	0.2706
21	Донецька	0.2652
22	Харківська	0.2547
23	Луганська	0.1939
24	Полтавська	0.1654

1	Закарпатська	0.5133
2	Волинська	0.4844
3	Чернігівська	0.4726
4	Львівська	0.4557
5	Тернопільська	0.4518
6	Житомирська	0.4314
7	Сумська	0.4229
8	Чернівецька	0.4214
9	Івано-Франківська	0.4168
10	Вінницька	0.3888
11	Рівненська	0.3642
12	Запорізька	0.3444
13	Одеська	0.3399
14	Хмельницька	0.3253
15	Черкаська	0.3168
16	Київська	0.3032
17	Миколаївська	0.3009
18	Дніпропетровська	0.2883
19	Херсонська	0.2806
20	Кіровоградська	0.2706
21	Донецька	0.2652
22	Харківська	0.2547
23	Луганська	0.1939
24	Полтавська	0.1654

ІНДЕКС ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПОСТУПУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

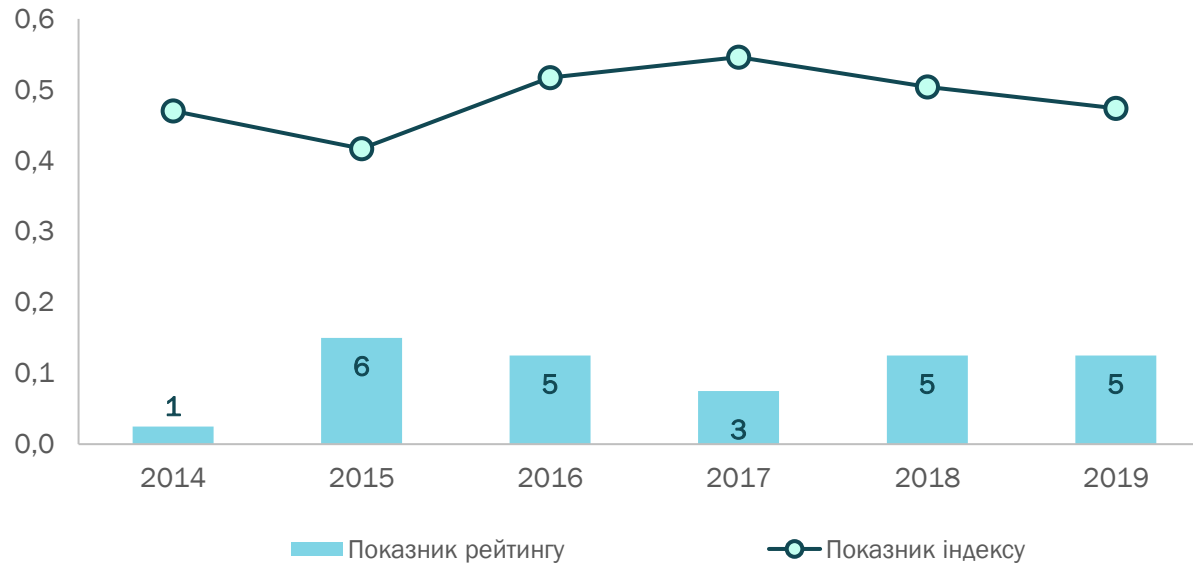
1.Субіндекс глибини торговельно-економічних зв'язків	2.Субіндекс інституційної підтримки євроінтеграційного поступу
1.1. Питома вага експорту товарів до країн ЄС у загальному обсязі експорту товарів з регіону, %	2.1.Наявність посадових осіб ОДА, на яких офіційно покладена відповідальність за виконання завдань, визначених планами заходів або відповідальних за виконання Розпорядження КМУ
1.2. Питома вага імпорту товарів з країн ЄС в загальному обсязі імпорту товарів до регіону, %	2.2. Наявність та (або) публікація обласного плану заходів щодо імплементації Угоди про асоціацію
1.3. Питома вага експорту послуг до країн ЄС у загальному обсязі експорту послуг з регіону, %	2.3. Наявність та (або) публікація звіту з виконання обласного плану заходів щодо імплементації Угоди про асоціацію за рік та (або) звітів про виконання Розпорядження КМУ
1.4. Питома вага імпорту послуг з країн ЄС в загальному обсязі імпорту послуг до регіону, %	2.4. Індекс інформаційної підтримки економічного вектору європейської інтеграції регіону.
1.5. Середньорічний темп зростання експорту регіону до країн ЄС (за останні три роки), %	2.5. Кількість проектів у межах Європейського інструменту сусідства та інших доступних Україні програм ЄС, що реалізуються в регіоні відносно чисельності населення регіону, од./млн. осіб
1.6. Середньорічний темп зростання імпорту регіону з країн ЄС (за останні три роки), %	2.6. Питомий обсяг фінансування у рамках технічної допомоги ЄС у регіоні, тис. євро / тис. осіб
1.7. Частка експорту з регіону до ЄС у ВРП-2014, %	2.7. Кількість організованих та проведених органами місцевої влади заходів з економічних питань виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, відносно кількості посад державних службовців обласної державної адміністрації, заходів/тис.осіб
1.8. Коефіцієнт зовнішньоторговельного обороту регіону з ЄС	2.8. Кількість звернень фізичних та юридичних осіб, що надійшли на антикорупційний сервіс "Пульс" у розрізі зон діяльності митниці у регіоні, відносно кількості суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності регіону, звернень/тис. суб.госп.
1.9. Індекс проникнення імпорту з ЄС	2.9. Кількість укладених договорів про двостороннє співробітництво з питань розвитку сільського зеленого туризму між областю та відповідними адміністративно-територіальними одиницями держав - членів ЄС, відносно чисельності наявного населення регіону, дог./млн.осіб
1.10. Індекс внутрішньогалузевої торгівлі з ЄС	2.10. Кількість організованих обласними державними адміністраціями навчальних поїздок з тематики сільського зеленого туризму до держав - членів ЄС, відносно чисельності наявного населення, заходів/млн. осіб
1.11. Кількість суб'єктів господарювання промисловості, яким надано право експорту харчової продукції тваринництва до країн ЄС, відносно загальної кількості суб'єктів господарювання, що займаються виробництвом харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, од./тис. суб. госп.	2.11. Кількість тренінгів, відповідних конференцій, засідань за круглим столом, семінарів для сільського населення із залученням експертів ЄС, організованих та проведених ОДА, відносно чисельності наявного сільського населення області, заходів/млн. осіб
1.12. Кількість схвалених (уповноважених) експортерів відносно загальної кількості експортерів товарів, од./тис. експорт.	
1.13. Частка накопичених прямих інвестицій нерезидентів з ЄС в області у загальному обсязі накопичених інвестицій області, %	2.12. Кількість об'єктів інфраструктури для розвитку малого та середнього бізнесу (бізнес-інкубаторів, технопарків, фондів підтримки підприємництва), відносно кількості малих та середніх підприємств регіону, од./тис. підпр.
1.14. Частка прямих інвестицій, що надійшли з області в економіку країн ЄС, у загальному обсязі інвестицій, що здійснені з області	
1.15. Індекс інвестиційної відкритості регіону для ЄС, %	2.13.Кількість проведених презентацій економічного та інвестиційного потенціалу регіону в органах і структурах ЄС, відносно кількості підприємств регіону, презентацій/ тис. підпр.
1.16. Показник грошових переказів фізичних осіб з ЄС до регіону, у % до ВРП у цінах 2014р.	

Індекс Євроінтеграційного економічного поступу Івано-Франківської області (ІЄЕП)

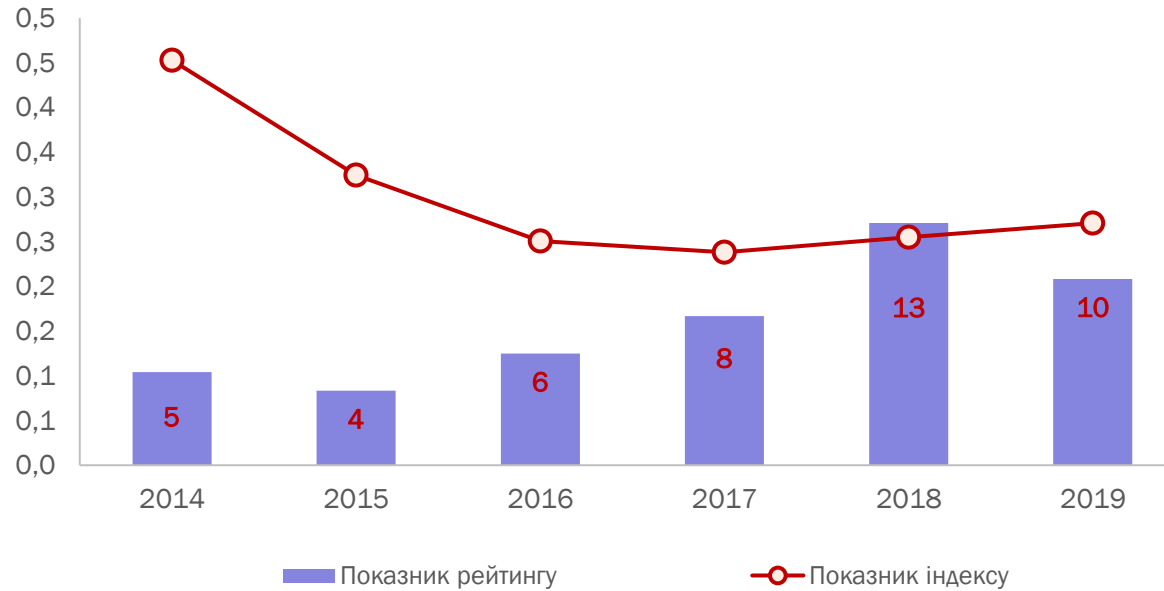
2014	0,4642	3
2015	0,3845	5
2016	0,4237	6
2017	0,4384	2
2018	0,4168	9
2019	0,4027	5

Субіндекс глибини торговельно-економічних зв'язків (СТЕЗ) регіону з ЄС.

2014	0,4702	1
2015	0,4168	6
2016	0,5169	5
2017	0,5462	3
2018	0,5039	5
2019	0,4736	5

Субіндекс інституційної підтримки євроінтеграційного поступу (СІП)

2014	0,4531	5
2015	0,3244	4
2016	0,2506	6
2017	0,2382	8
2018	0,2551	13
2019	0,2709	10

З 2014 року Україна остаточно затвердила курс на європейську інтеграцію, що відобразилося у відповідних параметрах аналізованих областей. З 2014 по 2019 роки показники ІСЄП по Івано-Франківській області показують тенденції коливання, в 2014 році область посідала 3 позицію з показником 0,4642; в 2015 році – 5 позицію з показником 0,3845; в 2016 році – 6 позицію з показником 0,4237; в 2017 році – 2 позицію з показником 0,4384; в 2018 році – 9 позиція з показником 0,4168; в 2019 р. – 5 позицію з показником 0,4027. Як свідчить аналіз даних, найкращий період розвитку для регіону – 2014 та 2017 роки, несприятливим виявився 2018 рік, в якому область посіла 9 місце в загальноукраїнському дослідженні.

В 2014 році Івано-Франківська область посідала 1 місце в рейтингу за СТЕЗ серед усіх аналізованих областей, однак у 2015 році відбулося стрімке падіння до 6 місця в рейтингу. Це відбулося через зниження відразу трьох показників: «1.3. Питомої ваги експорту послуг до країн ЄС у загальному обсязі експорту регіону», «1.13. Частки накопичених прямих інвестицій нерезидентів з ЄС в області у загальному обсязі накопичених інвестицій», «1.14. Індексу інвестиційної відкритості регіону для ЄС». В 2017 році область піднялася на 3 сходинку рейтингу. У 2016 р., 2018 р. та 2019 р. область трималася на 5 позиції рейтингу. Основними факторами коливання показників по Івано-Франківській області стали: недостатня залученість фахівців у сфері/галузі експортно-імпоротної діяльності; брак аналітично-консультаційної підтримки суб'єктів господарювання, що здійснюють експортно-імпорتنу діяльність; відсутність ґрунтового аналізу зарубіжного досвіду, на основі країн, які пройшли підготовчий етап вступу до ЄС; складний доступ до інфраструктури оцінювання якості продукції, що готується до експорту в ЄС.

Проекти реалізовувалися у сферах: розвитку малого та середнього підприємництва; розвитку інвестиційного потенціалу; розвитку туристичної галузі; органічного виробництва. Це дозволило забезпечити інформаційно-консультативну та технічну підтримку суб'єктів підприємницької діяльності, сприяло розвитку знань та навичок ведення бізнесу за європейськими стандартами, формуванню якісно нового бачення шляхів розвитку області. Ймовірно, що саме це сприяло посиленню позицій області за такими показниками, як «1.5 Середньорічний темп зростання експорту регіону до країн ЄС» та «1.13 Частка накопичених прямих інвестицій нерезидентів з ЄС в області у загальному обсязі накопичених інвестицій області» у 2017 р. У 2018 році область посіла перше місце з показником «1.4 Питома вага імпорту послуг з країн ЄС в загальному обсязі імпорту регіону». Аналіз показників діяльності по Івано-Франківщині засвідчив, що в області є потенціал для розвитку.

Аналізуючи показники в період з 2014 по 2019 роки, слід зауважити, що показник 2.1 мав тенденцію до коливання: в 2014 році область посідала 14 місце в рейтингу, в 2016-2017 роках 8 місце, а в 2018 та 2019 роках область займає 23 місце (нульове значення показника). В даний період в області проводилися заходи та реалізація проектів, орієнтованих на підтримку європейської інтеграції, адже транскордонне співробітництво – це важливий інструмент у вирішенні актуальних питань розвитку на регіональному рівні, його активізація визначена одним з пріоритетних напрямків діяльності в області. При цьому, особлива увага приділяється налагодженню ефективного співробітництва між місцевими органами влади, міжнародними партнерами та громадою краю з метою сталого соціально-економічного розвитку регіону. У 2015 році область за показником 2.2 посіла 19 місце (нульове значення), в інші аналізовані періоди, область утримувалась на 9 позиції, слід зауважити, що у 2019 році Івано-Франківщина посіла 7 сходинку в рейтингу. Головними факторами цього зрушення стали залучення та ефективне використання коштів МТД в області, в рамках яких передбачено проведення низки заходів з налагодження активного діалогу із представниками громадських організацій – активними учасниками проектної діяльності, залучення коштів місцевих бюджетів для їх співфінансування та налагодження співпраці із іноземними партнерами задля поглиблення транскордонного співробітництва.

**«ІСТОРИЇ УСПІХУ»
У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Історія успіху 1

УКРАЇНСЬКА ІГРАШКА НА ЄВРОПЕЙСЬКИХ РИНКАХ ТМ «ТехноК»

Історія успіху 2

КРУАСАНИ ФІРМИ «ЛІГОС» СМАКУЮТЬ ЯК СПРАВЖНІ ФРАНЦУЗЬКІ

Історія успіху 3

ПРОДУКТИ ПРИКАРПАТТЯ ЗАВОЙОВУЮТЬ ЄВРОПЕЙСЬКІ РИНКИ (Прикарпатський агрохолдинг «Авангард»)

Рекомендації

В період з 2014 по 2019 роки Івано-Франківська область функціонувала і розвивалася в активній динаміці, про що свідчить показники. Як показав аналіз показників, Івано-Франківській області необхідно звернути увагу на «Інвестиційну відкритість регіону». Рекомендуємо створити сприятливі умови для інвестора, пропонувати та реалізовувати інвестиційні проекти; бути відкритими до діалогу між всіма зацікавленими сторонами; попрацювати над брендом області; залучати висококласних спеціалістів з залучення інвестицій, також мотивувати і задіювати до навчання власних фахівців (використовуючи наявний людський ресурс), що дозволить зменшити залежність від зовнішніх ресурсів.

Для втілення рекомендацій в життя необхідно залучити дві структури, а саме *Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури та Управління міжнародного співробітництва, євроінтеграції, туризму та інвестицій*, для того, щоб спільними зусиллями:

- здійснювати/проводити онлайн інформування населення, суб'єктів господарювання, організації громадянського суспільства в частині Угоди про асоціацію;
- проводити постійний моніторинг щодо ефективної імплементації УА в області;
- постійно оновлювати/наповнювати сайти Івано-Франківської ОДА та Івано-Франківської ОР щодо реалізації політики області у сфері імплементації Угоди про асоціацію;
- проводити навчання для фахівців та зустрічі з експертами щодо вивчення основних потреб суб'єктів господарювання, які не дають можливості для діяльності у сфері експортно-імпоротної діяльності;
- залучення інвестицій;
- реалізації нових проектів та планів.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!!!